

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kristinehamns kommuns
arbete för att skapa förutsättningar i förskolan för
barns språkutveckling i svenska**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Kristinehamns kommun. Syftet är att granska kvaliteten i huvudmannens arbete med att ge förskolor förutsättningar att arbeta med och stimulera barns språkutveckling i svenska. Granskningen är särskilt inriktad på huvudmannens arbete gentemot förskolor där annat språk än svenska dominerar. I Kristinehamns kommun ingår en förskola i granskningen.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bil. 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Kristinehamns kommun i följande utsträckning:

Huvudmannens arbete med att skapa förutsättningar för ett systematiskt språkutvecklande arbete i svenska

Huvudmannen skapar i låg utsträckning förutsättningar för ett systematiskt språkutvecklande arbete i svenska av god kvalitet.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att systematiskt samla in, sammanställa och analysera relevant information om förskolans språkutvecklande arbete samt använda analysen för att fastställa, följa upp och vid behov utveckla mål för verksamheten inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Huvudmannens arbete för att säkerställa att personalen har tillräcklig kompetens för att kunna stimulera barns språkutveckling i svenska

Huvudmannen arbetar i flera delar, men utvecklingsområden finns med att säkerställa att personalen har tillräcklig kompetens för att kunna stimulera barns språkutveckling i svenska.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att systematiskt kartlägga och analysera personalens kompetensutvecklingsbehov inom

språkutvecklande arbetssätt samt följa upp effekterna av genomförda kompetensutvecklingsinsatser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **16 april** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2026:4869) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Huvudmannens arbete med att skapa förutsättningar för ett systematiskt språkutvecklande arbete i svenska

Inom detta område granskas huvudmannens systematiska kvalitetsarbete avseende språkutvecklande arbete i förskola. Området omfattar också hur huvudmannen stöttar rektorn i hur det språkutvecklande arbetet organiseras och genomförs i verksamheten samt vilket avtryck det får i verksamheten.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen skapar i låg utsträckning förutsättningar för ett systematiskt språkutvecklande arbete i svenska av god kvalitet. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med förskolepersonal, rektorer, personal med uppdrag inom det språkutvecklande arbetet och representanter för huvudman samt inkommen dokumentation.

Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete

Huvudmannen har inte utvecklat ett systematiskt kartläggningsarbete kring det språkutvecklande arbetet och ger inte stöd till förskolorna för deras kartläggningsarbete. Huvudmannen tar del av viss information om förskolornas förutsättningar, bland annat uppgifter om bemanning, andel

förskollärare och barngruppernas storlek. Huvudmannen samlar även in information om verksamheten genom dialog med rektorn och via förskolans kvalitetsarbete. Däremot samlar huvudmannen inte systematiskt in information om hur det språkutvecklande arbetet genomförs eller om barnens språkliga utveckling. På förskolenivå gör en del av förskolepersonalen på eget initiativ anteckningar om barnens språkliga utveckling som de sedan använder för att planera det fortsatta arbetet och till utvecklingssamtalet med vårdnadshavarna. En mer systematisk kartläggning av barnens språkprogression på förskolan görs bara på förekommen anledning av enskilda barns behov. Huvudmannen har dock inte skapat någon struktur för hur kartläggning av varje barns språkliga utveckling ska göras, föras vidare och användas i kvalitetsarbetet.

Huvudmannen har satt upp mål för det systematiska kvalitetsarbetet, som inkluderar språkutvecklande teman om högläsning och begreppsförståelse, men målen grundas i resultat från grundskola och inte i en analys av tidigare kartläggning av verksamhetens behov. Huvudmannens beslut om ett utökat arbete med högläsning och begreppsförståelse gjordes för två läsår sedan mot bakgrund av grundskoleelevernas lägre resultat i läsförståelse. Huvudmannens verksamhetsutvecklare med fokus på språkutveckling hade fått i uppdrag att göra en kartläggning av förskolans språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA). Bakgrunden var dels att skolförvaltningen under en längre tid hade genomfört olika insatser för att främja ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, dels att huvudmannen inte var nöjd med måluppfyllelsen i svenska och läsförståelse i kommunens grundskolor. Målen med ett frekvent arbete med högläsning och begreppsförståelse har därefter förts in i samtliga kommunala förskolors systematiska kvalitetsarbete. Förskolepersonalen har fått i uppdrag att konkretisera hur de ska arbeta med målen på terminsbasis inom ramen för kvalitetsarbetet. Målen bygger emellertid inte på en analys av kartläggningar av barnens språkliga utveckling eller av det språkutvecklande arbetet i förskolan.

Huvudmannen följer inte upp det språkutvecklande arbetet på ett systematiskt sätt eller använder uppföljningar för att utveckla förskolans arbetssätt. Huvudmannen har hittills främst tagit del av övergripande information om förskolan genom dialog med rektorn och via förskolans kvalitetsarbete. Dialogerna med rektorn om förskolornas arbete sker varje månad och på återkommande analysdagar som är gemensamma för alla skolformer. Huvudmannens forum för utvärdering och utveckling inkluderar emellertid inte någon fortlöpande och systematisk uppföljning av det språkutvecklande arbetet. Därmed används inte uppföljningarna för att utveckla förskolans språkutvecklande arbetssätt.

Huvudmannens stöd till rektorn

Huvudmannen ger rektorn ett begränsat stöd i hur det språkutvecklande arbetet organiseras och genomförs i verksamheten. Huvudmannens stöd består främst av ekonomiska förutsättningar och återkommande dialog med rektorn om verksamhetens förutsättningar och behov. Den aktuella förskolans socioekonomiska förutsättningar gör att den får en utökad resursfördelning, vilket har möjliggjort för högre andel behöriga förskollärare än kommunens genomsnitt. När det gäller innehållet i arbetet är det däremot i stor utsträckning förskolepersonalen, med en insats av verksamhetsutvecklaren för grundskola och förskola, som utformar det språkutvecklande arbetet. Huvudmannen gav mot bakgrund av SKUA-rapporten verksamhetsutvecklaren i uppdrag att kartlägga personalens medvetenhet om det språkutvecklande arbetet på sju förskolor i socioekonomiskt svaga områden och utifrån deras utsagor synliggjordes utvecklingsbehov. Verksamhetsutvecklaren genomförde observationer med efterföljande återkoppling med förskolepersonalen på den aktuella förskolan om vad hen sett på de olika avdelningarna. Syftet var att förskolepersonalen skulle få sätta ord på språksituationer med de flerspråkiga barnen, men också att komma med förslag på hur arbetet kunde utvecklas. Verksamhetsutvecklarens bild är att förskolepersonalen har många bra metoder men behöver mer tid att utveckla dem, exempelvis det relationella arbetssättet. Därefter hade verksamhetsutvecklaren en samlad föreläsning om språkutvecklande arbetssätt för all förskolepersonal i kommunen utifrån resultatet av kartläggningen. Syftet var att inspirera, men också att prata om det kompensatoriska uppdraget att ge alla barn oavsett bakgrund likvärdiga möjligheter att utvecklas och lära.

Huvudmannen ger rektorn ett begränsat stöd i hur personalen ska arbeta i en flerspråkig miljö och hur balansen mellan språkutvecklande arbete i svenska respektive modersmål ska hanteras. Huvudmannen har inte tagit fram någon gemensam vägledning eller strategi, men har däremot genomfört några fortbildningsinsatser om hur förskolepersonalen kan förhålla sig till det tudelade språkutvecklande uppdraget. Huvudmannen har haft utvecklingsgrupper, med föreläsningar och diskussionsfrågor till arbetslagen, som har handlat om normkreativitet och flerspråkighet. Vidare har kommunen arbetat med Skolverkets modul om språk och interkulturalitet, med föreläsningar för både rektorer och förskolepersonal. På förskolenivå finns en praxis att svenska ska användas som gemensamt språk i verksamheten, samtidigt som barnens modersmål också bejakas av förskolepersonalen. Denna praxis bygger dock inte på någon tydlig vägledning från huvudmannen. Frågor om balansen mellan svenska och modersmål har hittills inte hanterats av huvudmannen och rektorn, utan har i stor utsträckning lämnats till förskolepersonalen att hantera i det dagliga arbetet.

Avtryck i förskoleverksamheten

Huvudmannens stöd till förskolan får sällan avtryck i det språkutvecklande arbetet i svenska i verksamheten. Av intervjuer med förskollärarna och rektorn framgår att det finns ett omfattande språkutvecklande arbete på förskolan, men att arbetet i stor utsträckning har utvecklats på förskolenivå och bygger på arbetssätt som funnits sedan tidigare. Rektorn beskriver att det språkutvecklande arbetet huvudsakligen utformas av förskollärarna med ett visst stöd av verksamhetsutvecklaren. Förskollärarna beskriver att de arbetar med nivåanpassad högläsning och flanosagor där barnen får gestalta och fortsätta berättelserna, månadens begrepp samt rim, ramsor, sånger och ordlekar. Barnens entusiasmeras av det och visar större intresse för läsning och vill gärna visa upp vad de har lärt sig. Förskollärarna säger att stödet från verksamhetsutvecklaren var en bra enskild insats, men de skulle önska ett mer omfattande och kontinuerligt stöd i det språkutvecklande arbetet i svenska.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att systematiskt samla in, sammanställa och analysera relevant information om förskolans språkutvecklande arbete samt använda analysen för att fastställa, följa upp och vid behov utveckla mål för verksamheten inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen inte systematiskt samlar in, sammanställer och analyserar information om det språkutvecklande arbetet och barnens språkliga utveckling. På förskolenivå genomförs begränsade kartläggningar av barnens språkliga utveckling, men resultaten används enbart i förskolepersonalens planering och förs inte systematiskt vidare för analys på rektors- och huvudmannanivå. De mål som huvudmannen har satt upp för det språkutvecklande arbetet bygger inte heller på en sådan analys, och huvudmannen följer inte upp arbetet på ett sätt som ger underlag för att utveckla verksamheten. Utan ett systematiskt arbete med att samla in, analysera och följa upp relevant information finns en risk att prioriteringar och utvecklingsinsatser inte utgår från barnens och verksamhetens faktiska behov.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen utvecklar sitt systematiska kvalitetsarbete genom att regelbundet samla in, sammanställa och analysera information om förskolans förutsättningar, arbetssätt och resultat, med särskilt fokus på det språkutvecklande arbetet i svenska. I

detta arbete kan huvudmannen bland annat använda information om barngruppens sammansättning, men också dokumentation om det språkutvecklande arbetet på förskolan. Det kan exempelvis bestå av kartläggningar av barnens språkliga progression, personalens uppföljning och analyser av arbetssätt i det språkutvecklande arbetet. Genom att analysera sådan information kan huvudmannen identifiera styrkor och utvecklingsbehov i det språkutvecklande arbetet och fatta mer välgrundade beslut om prioriterade utvecklingsområden och mål. Huvudmannen behöver därefter följa upp hur det språkutvecklande arbetet utvecklas och använda resultaten som underlag för fortsatt utveckling av verksamheten.

Huvudmannens arbete för att säkerställa att personalen har tillräcklig kompetens för att kunna stimulera barns språkutveckling i svenska

Inom detta område granskas huvudmannens samarbete med rektorn i arbetet både med kompetensförsörjning och med kompetensutveckling. Området omfattar kompetens såväl gällande svenska som språkutvecklande arbetssätt samt förutsättningar för att genomföra och befästa erbjuden kompetensutveckling.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen arbetar i flera delar med att säkerställa att personalen har tillräcklig kompetens för att kunna stimulera barns språkutveckling i svenska, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med förskolepersonal, rektorer, personal med uppdrag inom det språkutvecklande arbetet och representanter för huvudman samt inkommen dokumentation.

Huvudmannens arbete med kompetensförsörjning

Huvudmannen arbetar nära rektorn i frågor om kompetensförsörjning och de har en gemensam bild av behov och förutsättningar. Genom återkommande dialoger om kompetensförsörjningen har huvudmannen och rektorn identifierat både befintlig kompetens och prognoser om framtida behov. Huvudmannen har i sin socioekonomiska resursfördelning skjutit till mer ekonomiska medel till förskolan för att andelen förskollärare ska vara hög i förhållande till barnens specifika behov. Den granskade förskolan har följaktligen en hög andel behöriga förskollärare jämfört med kommunens genomsnitt. Minskade barnkullar gör att rekryteringsbehovet för tillfället är mycket begränsat. Till innevarande läsår har huvudmannen arrangerat en ny typ av stödorganisation bestående av elva mobila förskollärare. Rektorerna ska utifrån behov efterfråga det mobila stödet. Efterfrågan vidareförmedlas till huvudmannen via rektorn.

Beakta att personalen har tillräckliga kunskaper i svenska vid rekrytering

Huvudmannen har rutiner för att beakta och följa upp nyanställdas kunskaper i svenska. Vid rekrytering av tillsvidareanställd personal finns ett förfarande där den sökandes kompetenser säkerställs i relation till yrke, där skriftliga och muntliga kunskaper i svenska är en viktig del som säkerställs både genom den sökandes CV och personliga brev samt genom intervjun. Vid rekrytering av nya vikarier tittar rektorn och biträdande rektorn även då på den skriftliga svenskan i ansökan och beaktar den talade svenskan i intervjusituationen, för att säkerställa den sökandes svenskkunskaper. På förekommen anledning efterfrågas även den sökandes svenskkunskaper i referenstagningen. Rektorn och biträdande rektorn följer sedan upp nyanställdas svenskkunskaper genom samspråk i vardagen, vid observationer i verksamheten och i samband med medarbetarsamtalen. Huvudmannen följer upp detta inom ramen för dialogerna med rektorn och det systematiska kvalitetsarbetet.

Huvudmannens arbete med kompetensutveckling

Huvudmannens uppfattning om behov av insatser för att stärka personalens kompetens gällande språkutvecklande arbetssätt och i svenska språket är svag och huvudsakligen grundad på generella behov hos kommunens förskolepersonal. Huvudmannen följer upp förskolepersonalens behov av kompetensutveckling i den dialog huvudmannen har med rektorn inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Eftersom huvudmannen saknar ett systematiskt kvalitetsarbete som inkluderar det språkutvecklande arbetet är det svårt för huvudmannen att identifiera vilka behov av kompetensutveckling som föreligger. Det saknas dock inte kompetensutvecklingsinsatser, men de bygger inte på en kartläggning och identifierade behov. Huvudmannen har likväl uppfattat delar av efterfrågan och svarat med enstaka kompetensutvecklingsinsatser. En extern föreläsare föreläste exempelvis nyligen på en planerings- och kompetensutvecklingsdag om betydelsen av ett relationellt förhållningsätt för språkutveckling i svenska. Huvudmannen ska under läsåret även ägna en av flera utvecklingsgrupper åt relationellt förhållningsätt för språkutveckling i svenska. När det gäller kompetensutveckling i svenska språket får den förskolepersonal som rektorn ser är i behov av kompetensutveckling i yrkessvenska möjlighet att gå en sådan kommunal fortbildning.

Huvudmannen skapar förutsättningar som gör att förskolepersonalen får faktiska möjligheter att delta i kompetenshöjande insatser i språkutvecklande arbetssätt och svenska. För att all förskolepersonal ska kunna delta i kompetensutvecklingen om bland annat språkutvecklande arbetssätt så genomförs den på arbetstid. Planerings- och kompetensdagarna är obligatoriska heldagar och huvudmannen ser till att varje utvecklingsgrupp arrangeras vid tre tillfällen för att så många som möjligt av förskolepersonalen ska ha möjlighet att delta. Från både utvecklingsgrupper och planerings- och kompetensutvecklingsdagar får förskolepersonalen med sig frågor från föreläsningarna som de sedan ska diskutera och arbeta med kollegialt på avdelningarna. Förskolepersonal som har behov av fortbildning i svenska går en kommunal fortbildning på arbetstid.

Kompetensutvecklingen är löst förankrad i verksamhetens behov och utgår från vaga mål, men med en tydlig ansvarsfördelning där huvudmannen följer upp om erbjudna utvecklingsinsatser har haft avsedd effekt. Kompetensutvecklingen utgår från behov och mål om att kvalificera och stärka det systematiska kvalitetsarbetets olika delar, respektive att stärka förskolepersonalens svenska. Behovet av kompetensutveckling baseras på en generell aggregerad analys, utan direkt hänsyn till de specifika behov som kan finnas på förskolor med en stor andel barn med annat modersmål än svenska. Den kompetensutveckling som huvudmannen faktiskt genomför har dock en tydlig ansvarsfördelning i att det är huvudmannen som leder och arrangerar den, oavsett om den är gemensam för all förskolepersonal eller avsedd för enskilda medarbetare som behöver stärka sin svenska. Huvudmannen följer sedan upp de kollegiala diskussionerna och arbetet som följer föreläsningar via rektorn.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att systematiskt kartlägga och analysera personalens kompetensutvecklingsbehov inom språkutvecklande arbetssätt samt följa upp effekterna av genomförda kompetensutvecklingsinsatser.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen saknar ett systematiskt arbetssätt för att kartlägga personalens kompetensutvecklingsbehov inom det språkutvecklande arbetet. Det innebär att huvudmannen saknar ett samlat underlag för att bedöma vilka

kompetensutvecklingsinsatser som behöver prioriteras. Utan ett systematiskt kartläggnings- och uppföljningsarbete saknar huvudmannen ett samlat underlag för att fatta välgrundade beslut och stärka kvaliteten i förskolans språkutvecklande arbete.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen tillsammans med rektorn regelbundet kartlägger och analyserar personalens kompetensutvecklingsbehov inom det språkutvecklande arbetet. Utifrån identifierade behov bör huvudmannen planera kompetensutvecklingsinsatser med tydliga mål och ansvarsfördelning för genomförandet. Huvudmannen bör därefter följa upp om insatserna leder till avsedda förändringar i personalens kunskaper och arbetssätt och använda resultaten som underlag för fortsatt planering av kompetensutvecklingen.

På Skolinspektionens vägnar

 Sarah Bjertner Olsson

Beslutsfattare
Signerat av: Sarah Bjertner Olsson

 Fredrik Holmqvist

Föredragande
Signerat av: Fredrik Holmqvist

I handläggningen av ärendet har även utredare Ingela Åkerman Jansson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Språklagen (2009:600)

Språket i förvaltningsmyndigheter och andra organ som fullgör uppgifter i offentlig verksamhet är svenska (10 §). Häre ingår såväl kommunala huvudmän som enskilda huvudmän som bedriver förskola.

Skollagen (2010:800)

Det är huvudmannen som har det yttersta ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med de bestämmelser som gäller för den verksamhet som huvudmannen ansvarar för (2 kap. 8 §).

Det är huvudmannen som ska se till att all personal i verksamheten har nödvändiga insikter i de bestämmelser som gäller och att personalen ges möjligheter till kompetensutveckling (2 kap. 34 a §).

Vad gäller förskoleverksamhet specifikt ska huvudmannen se till att barngrupperna i förskolan har en lämplig sammansättning och storlek (8 kap. 8 §).

Vidare ska huvudmannen, med utgångspunkt i att de nationella målen för verksamheten uppfylls, systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. För det fall att det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas (4 kap. 3, 5 och 7 §§).

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2018:50) om läroplanen för förskolan (Lpfö 18 reviderad 2025)

Det framgår av läroplanen att barnen ska erbjudas stimulerande läsmiljöer som skapar intresse och nyfikenhet för såväl skönlitteratur som sakprosa och andra texter. De ska få lyssna till högläsning och ges möjlighet till delaktighet genom att samtala om texter och bilder. Förskolan ska också uppmuntra och ta tillvara barns nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt och barnen ska få utveckla ett nyanserat talspråk och ordförråd samt få möjlighet att leka med ord (1 Förskolans värdegrund och uppdrag, Förskolans uppdrag, språk, kommunikation och skapande)

Det framgår vidare av läroplanen att förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla vissa förmågor:

- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld,

- intresse för litteratur, berättelser, bilder och texter samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- intresse för bokstäver och för att lära sig läsa samt förståelse för hur skriftspråk och symboler kan användas för att förmedla budskap samt
- utveckla både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska (2.2 Omsorg, utveckling och lärande, Mål).

Det anges vidare i läroplanen att förskollärare ansvarar för att varje barn utmanas och stimuleras i sin språkutveckling och utveckling av kommunikation, samt får förutsättningar att utveckla intresse för såväl skönlitteratur som sakprosa och andra texter. Arbetslaget ska i sin tur stimulera barnens språkutveckling och intresse för läsning (2.2 Omsorg, utveckling och lärande, Riktlinjer)

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektion genomför en granskning av 30 huvudmän runt om i landet. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Kristinehamns kommun ingår i granskningen. Skolinspektionen genomförde intervjuer med personal i verksamheten och representanter för Kristinehamns kommun den 18 september 2026. Besöket genomfördes av utredarna Fredrik Holmqvist och Ingela Åkerman Jansson.

Kristinehamns kommun är belägen i Värmlands län och har 25 500 invånare. Skolnämnden och Skolförvaltningen ansvarar för förskoleverksamheten. I kommunens förskoleverksamhet finns höstterminen 2026 653 barn, varav 55 barn på den utvalda förskoleenheten. Av dessa barn har närmare hälften ett annat modersmål än svenska. Förskoleenheten ingår i ett av kommunens två rektorsområden och hade, när granskningen gjordes, åtta legitimerade förskollärare och tre barnskötare.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En gruppintervju med förskollärare
- En gruppintervju med rektorer
- En gruppintervju med personal med särskilt ansvar för språkutveckling
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen
- Dokument som begärts in från huvudmannen

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla huvudmän som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2027.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Skolinspektionen har av regeringen fått i uppdrag att genomföra en granskning avseende förskolors arbete för att stimulera barns språkutveckling i svenska, med fokus på huvudmannens arbete. Granskningen inriktar sig särskilt mot huvudmän för förskolor där annat språk än svenska dominerar. I förskolan har personalen en bärande roll för barns språkutveckling i svenska, vilket ställer höga krav både på deras egna språkliga resurser och på deras kompetens att leda ett systematiskt språkutvecklande arbete. Forskning visar att långsiktig kompetensutveckling, avsatt tid för personalen för analys och reflektion av det egna arbetet och en engagerad ledning är framgångsfaktorer för att stärka det språkutvecklande arbetet med barnen. Enligt skollagen är huvudmannen övergripande ansvarig för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Fokus för granskningen är således huvudmäns arbete för att skapa förutsättningar i förskolan för barns utveckling i svenska.

Granskningens syfte

Syftet är att granska kvaliteten i huvudmannens arbete med att ge förskolor förutsättningar att arbeta med och stimulera barns språkutveckling i svenska. Granskningen ska särskilt inrikta sig på huvudmän för förskolor där annat språk än svenska dominerar. Bedömningarna görs i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- I. I vilken utsträckning skapar huvudmannen förutsättningar för ett systematiskt språkutvecklande arbete i svenska av god kvalitet?
- II. I vilken utsträckning är huvudmannens arbete för att säkerställa att personalen har tillräcklig kompetens för att kunna stimulera barns språkutveckling i svenska av god kvalitet?